

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles
Τηλέφωνο: +322-5455506-7, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ
ΒΕΛΓΙΟ – ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2022

Ετήσια έκθεση Κεντρικής Τράπεζας Βελγίου 2021.

Δημοσιεύτηκε η ετήσια έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου σχετικά με την βελγική οικονομία το 2021 και οι αντίστοιχες προβλέψεις και συστάσεις για το 2022.

Μετά την απaráμιλλη οικονομική κρίση την άνοιξη του 2020, το 2021 η βελγική οικονομία είχε σημαντική ανάκαμψη, η οποία ήταν ισχυρότερη από το αναμενόμενο. Παρά τη διακοπή της κοινωνικής επαφής και της κίνησης που επιβλήθηκε από τους περιορισμούς, το βελγικό ΑΕΠ έχει επιδείξει ένα μοτίβο ανάκαμψης σε σχήμα V από την αρχή της κρίσης. Μέχρι το τέλος του τρίτου τριμήνου, η έντονη αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας (6,1 % σε όγκο σε ετήσια βάση) είχε εξαλείψει τις συρρικνώσεις που υπέστησαν ένα χρόνο νωρίτερα. Ωστόσο, πρέπει να ειπωθεί ότι αυτή η συνολική απόδοση κρύβει μεγάλες διαφορές σε ατομικές και τομεακές καταστάσεις.

Στο μακροοικονομικό μέτωπο, τα δημόσια οικονομικά εκτέλεσαν πλήρως τον ρόλο τους απορρόφησης κραδασμών, με το κόστος ενός σημαντικού δημοσιονομικού ελλείμματος (-6,3 % του ΑΕΠ). Η νομισματική πολιτική βοήθησε στην ευέλικτη απάντηση του κρατικού προϋπολογισμού διασφαλίζοντας ιστορικά ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, η αποτελεσματική προστασία των εισοδημάτων των νοικοκυριών, οι εργασιακές σχέσεις, καθώς και η ευρεία στήριξη των επιχειρήσεων, έχουν θέσει τις βάσεις για την ανάκαμψη τόσο της παραγωγής όσο και της απασχόλησης.

Σύμφωνα με την έκθεση οι τρέχουσες πληθωριστικές πιέσεις αναμένεται να υποχωρήσουν σταδιακά τους επόμενους μήνες, αν και εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα ως προς αυτό, καθώς ορισμένοι από τους παράγοντες που αυξάνουν τις τιμές αντανakλούν στην πραγματικότητα την

ανάγκη για προσαρμογές της παγκόσμιας αλυσίδας αξίας μέσω επενδύσεων, οι οποίες θα απαιτήσουν χρόνο για να υλοποιηθούν.

Επίσης οι ενδεδειγμένες πολιτικές σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα πρέπει να γίνουν περισσότερες επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση, για να διευκολυνθεί η ανακατανομή των πόρων σε τομείς με ισχυρό αναπτυξιακό δυναμικό, να ενθαρρυνθεί η καινοτομία και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και, τέλος, να κινητοποιηθεί η αγορά εργασίας μειώνοντας τις ελλείψεις δεξιοτήτων ενώ παράλληλα ενισχύεται το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Οι δημόσιες δαπάνες πρέπει επίσης να επικεντρωθούν περισσότερο στις επενδύσεις προκειμένου να διορθωθούν οι συνεχιζόμενες ελλείψεις στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές, την ενεργειακή ασφάλεια, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και την ψηφιακή τεχνολογία. Η υποβοήθηση αυτής της δύσκολης αλλαγής των οικονομικών πολιτικών είναι ο στόχος των σχεδίων ανάκαμψης που υποστηρίζονται από τα νέα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα τελευταίο σημαντικό σημείο σχετικά με την πρόσφατη εμπειρία σε σύγκριση με άλλες οξείες κρίσεις ήταν η αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα του βελγικού χρηματοπιστωτικού τομέα που του επέτρεψε να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην απορρόφηση των κραδασμών και στην επίλυση της κρίσης. Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, το ρυθμιστικό πλαίσιο αναμορφώθηκε ριζικά και ενισχύθηκε για να διορθωθούν οι εμφανείς ελλείψεις και να ενισχυθεί η μελλοντική ανθεκτικότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Για πρώτη φορά, η Κεντρική Τράπεζα έκανε χρήση του μακροπροληπτικού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στον τραπεζικό τομέα, που δημιουργήθηκε σε μια περίοδο ευνοϊκών οικονομικών συνθηκών και απελευθέρωσε σε περίπτωση κρίσης. Αυτό το buffer δεν έχει ενεργοποιηθεί ξανά. Ωστόσο, οι υψηλές τιμές των περιουσιακών στοιχείων στις χρηματοπιστωτικές αγορές και η ακμάζουσα βελγική αγορά κατοικίας δείχνουν μια ισχυρή ανοδική τάση στον χρηματοοικονομικό κύκλο. Η Τράπεζα θα συνεχίσει να εξετάζει προσεκτικά την ανάγκη και τις προϋποθέσεις για πιθανή ενεργοποίηση αυτού του αποθέματος ασφαλείας το 2022.

Η έντονη, συγχρονισμένη αναζωπύρωση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας μαζί με γεωπολιτικούς παράγοντες προκάλεσαν την άνοδο των τιμών της ενέργειας και των εμπορευμάτων κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Δύο βασικοί παράγοντες εξηγούν αυτή την εξέλιξη. Πρώτον, οι ευρέως διακυμάνσεις των τιμών χαρακτηρίζουν αγορές όπου η προσφορά είναι άκαμπτη βραχυπρόθεσμα, καθώς το εκ νέου άνοιγμα ή το κλείσιμο μιας τοποθεσίας εξόρυξης δεν είναι απλώς θέμα ανοίγματος ή απενεργοποίησης μιας βρύσης ή ενός μηχανήματος. Στη συνέχεια, στην περίπτωση της ενέργειας –και ειδικότερα του φυσικού αερίου– οι γεωπολιτικές αβεβαιότητες

προστέθηκαν σε μια έντονη συζήτηση σχετικά με τον αυξανόμενο ρόλο αυτής της πηγής ενέργειας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη, ακριβώς τη στιγμή που αρκετές χώρες απομακρύνονται από την πυρηνική ενέργεια ή κάρβουνο. Αυτή η συζήτηση επηρεάζει τις προσδοκίες των παραγόντων της αγοράς, οι οποίες μπορεί να έχουν επηρεάσει τις κινήσεις των τιμών. Αυτή η άνοδος του πληθωρισμού ήταν εκπληκτικά ισχυρή και επίμονη, αντανakλώντας το αυξανόμενο κόστος των εμπορευμάτων (ειδικά της ενέργειας) και τον αντίκτυπο των σημείων συμφόρησης στις τιμές των εισροών σε όλες τις αλυσίδες αξίας. Ο διεθνής συντονισμός παραμένει σημαντικό να περιοριστεί οι οικονομικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι για την υγεία

Οι κεντρικές τράπεζες παγκοσμίως δυσκολεύονται να προβλέψουν πόσο θα διαρκέσει αυτή η άνοδος του πληθωρισμού. Ορισμένοι κραδαίνουν ήδη το φάσμα του «στασιμοπληθωρισμού», αυτόν τον επίμονο συνδυασμό υψηλής ανεργίας και πληθωρισμού που ακολούθησε το πετρελαϊκό σοκ του 1979 και τη δραματική αυστηροποίηση της αμερικανικής νομισματικής πολιτικής.

Τα χαμηλά επιτόκια όχι μόνο ενισχύουν τη δανειοληπτική ικανότητα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, αλλά ενθαρρύνουν αυτούς με πλεονάζοντα κεφάλαια να αποκτούν περιουσιακά στοιχεία με υψηλότερο κίνδυνο με την ελπίδα θετικών αποδόσεων. Έτσι, σε λιγότερο από δύο χρόνια κρίσης, τα οικιστικά ακίνητα κατέγραψαν σημαντικές αυξήσεις τιμών στο Βέλγιο σχεδόν 15 % από το τέλος του 2021. Αυτή η έκρηξη των τιμών των ακινήτων είναι μια άλλη εξαιρετικά ασυνήθιστη εξέλιξη υπό το πρίσμα άλλων υφέσεων τα τελευταία 30 χρόνια.

Μισθοί και ανταγωνιστικότητα.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών και των κοινωνικών παροχών όπως εφαρμόζεται στο Βέλγιο προστατεύει τα νοικοκυριά από τη πτώση της αγοραστικής δύναμης που προκαλείται από τον πληθωρισμό. Ο δείκτης υγείας που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει την απαραίτητη οικιακή ενέργεια (αέριο, ηλεκτρική ενέργεια και πετρέλαιο θέρμανσης). Ωστόσο, αυτή η προστασία υπόκειται σε μια μικρή χρονική καθυστέρηση, ανάλογα με τεχνικούς παράγοντες που μπορεί να διαφέρουν από τον ένα τομέα στον άλλο. Για τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, αυτή η προστασία είναι μόνο μερική, δεδομένου ότι οι ενεργειακές δαπάνες καταλαμβάνουν σχετικά μεγαλύτερο μερίδιο του οικογενειακού τους προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες εκτιμήσεις, ένα στα πέντε νοικοκυριά πιστεύεται ότι ζει τώρα σε ενεργειακή φτώχεια. Εκτός από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, υπάρχει μια ολόκληρη σειρά από πιο συγκεκριμένα μέτρα (τα οποία γίνονται δεκτά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας. Ως εκ τούτου, η βελγική

κυβέρνηση έλαβε ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την κάλυψη του κοινωνικού τιμολογίου, των συντελεστών ΦΠΑ και των ad-hoc μεταβιβάσεων για να μετριάσει το σοκ για τους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών.

Δεδομένου ότι η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών είναι ασυνήθιστη αλλού στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, επηρεάζει αναπόφευκτα την ανταγωνιστικότητα κόστους της βελγικής οικονομίας βραχυπρόθεσμα. Υπάρχει επομένως ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της προστασίας της αγοραστικής δύναμης που προσφέρει η τιμαριθμική αναπροσαρμογή και των δυνητικά επιζήμιων επιπτώσεων της στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο καθορισμός των μισθών στο Βέλγιο διέπεται από το Νόμο για την Προώθηση της Απασχόλησης και τη Διασφάλιση της Ανταγωνιστικότητας. Αυτός ο Νόμος βασίζεται στην έννοια του χάσματος μισθολογικού κόστους σε σχέση με τις τρεις κύριες γειτονικές χώρες. Παρέχει στους κοινωνικούς εταίρους ένα σαφές και δεσμευτικό πλαίσιο που ορίζει ένα μέγιστο διαθέσιμο περιθώριο μισθού εντός του οποίου πρέπει να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις για τη διαπραγμάτευση των μισθών για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Καθώς η εμπειρική ανάλυση υποδηλώνει ότι οι μόνιμες περικοπές πραγματικών μισθών είναι αρκετά ασυνήθιστες στην Ευρώπη, θα είναι απαραίτητο να δούμε πόσο γρήγορα αυξάνονται οι μισθοί και στις γειτονικές χώρες για να αντισταθμιστεί η απώλεια αγοραστικής δύναμης. Εάν αυτή η εκ των πραγμάτων τιμαριθμική αναπροσαρμογή πραγματοποιηθεί αρκετά γρήγορα και εάν οι τιμές της ενέργειας επανέλθουν στο φυσιολογικό, όπως αναμενόταν, δεν θα πρέπει να υπάρξει σημαντική, μόνιμη απόκλιση στο μισθολογικό χάσμα. Ωστόσο, η αβεβαιότητα γύρω από αυτό παραμένει υψηλή και η ανταγωνιστική θέση της βελγικής οικονομίας θα μπορούσε να επιδεινωθεί περισσότερο από το αναμενόμενο.

Η δεύτερη σκέψη αφορά την αναπόφευκτη ένταση μεταξύ της μακροοικονομικής καθοδήγησης των μισθών και της μικροοικονομικής αποδοτικότητας που απαιτεί ευελιξία μεταξύ των υποκαταστημάτων ή ακόμη και μεταξύ των επιχειρήσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την αυτόματη τιμαριθμική σύνδεση, η οποία προστατεύει τους πραγματικούς μισθούς από την πτώση, οι σχετικές αλλαγές μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο μέσω υψηλότερου μισθολογικού κόστους εντός των τμημάτων της αγοράς εργασίας όπου η εργασία είναι εν συντομία Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών προστατεύει την αγοραστική δύναμη από τον πληθωρισμό αλλά επηρεάζει προσωρινά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας καταλήγει η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου.

Δημόσιο χρέος

Πριν από την κρίση, τα δημόσια οικονομικά του Βελγίου ήταν εύθραυστα λόγω του υπερβολικού δημόσιου χρέους και των ανεπαρκώς ελεγχόμενων δημοσιονομικών ελλειμμάτων που αντανάκλασαν την πίεση των τρεχουσών δαπανών. Είναι αλήθεια ότι οι συνθήκες δανεισμού παρέμειναν ιδιαίτερα ευνοϊκές, επιτρέποντας στο κράτος να αντλεί κεφάλαια φθηνά. Ωστόσο, τα πρώτα σημάδια επιστροφής των οικονομικών συνθηκών στο φυσιολογικό στο τέλος του έτους δείχνουν ότι δεν μπορεί πλέον να αναμένεται σημαντική πτώση του ετήσιου χρέους. Η όσο το δυνατόν πιο έγκαιρη δέσμευση για μεσοπρόθεσμους στόχους που θα στηρίζονται σε συγκεκριμένα μέτρα θα απέτρεπε την αύξηση των ασφαλιστρών κινδύνου και θα αποκαταστήσει το περιθώριο ελιγμών που είναι απαραίτητο για την αντιμετώπιση της επόμενης κρίσης.

Εμπορικές σχέσεις Ρωσίας – Βελγίου

Το 2020, η Ρωσία ήταν 15ος πελάτης του Βελγίου. Αυτή κατέταξε μπροστά από την Αυστρία και πίσω από την Ινδία. Οι εξαγωγές από το Βέλγιο προς τη Ρωσία ανήλθε σε 3.868,5 ευρώ εκατ. το 2020 έναντι ποσού 4.114,3 εκατ. ευρώ το 2019, δηλαδή μείωση 6,0%. Οι εξαγωγές στη Ρωσία αντιπροσώπευε το 1,1% των συνολικών εξαγωγών από το Βέλγιο. Όσον αφορά το κύριο προμηθευτές από το Βέλγιο, η Ρωσία έχει λάβει 12η θέση το 2020, πίσω από την Ισπανία και μπροστά από τη Σουηδία. Οι εισαγωγές στο Βέλγιο ρωσικών προϊόντων έφτασε τα 5.822,9 εκατ. ευρώ το 2020 έναντι 8.116,8 εκατ. ευρώ το 2019.

Δύο χιλιάδες εκατόν πενήντα έξι βελγικές εταιρείες επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία.

Δύο χιλιάδες εκατόν πενήντα έξι βελγικές εταιρείες επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία. Αυτό προκύπτει από τα δεδομένα που συνέλεξαν οι σύμβουλοι επιχειρήσεων Altares Dun & Bradstreet. Υπάρχουν 1.621 βελγικές εταιρείες με έμμεσους δεσμούς στη Ρωσία, σε σύγκριση με 470 στην Ουκρανία. Τέσσερις βελγικές εταιρείες συναλλάσσονται επίσης απευθείας με Ουκρανούς προμηθευτές, ενώ 61 συνεργάζονται απευθείας με Ρώσους προμηθευτές, εξηγεί ο Joris Peeters, της AD&B.

Η πολυεθνική χημική εταιρεία Solvay, ανακοίνωσε την αναστολή των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία.

Η μεγαλύτερη χημική εταιρεία του Βελγίου Solvay, η οποία απασχολεί 21.000 άτομα σε 63 διαφορετικές χώρες, ανακοίνωσε την αναστολή των δραστηριοτήτων της στη Ρωσία καθώς και κάθε νέα επένδυση στη χώρα. Αναστέλλει επίσης την πληρωμή μερισμάτων που σχετίζονται με τη Rusvinyl, μια ανεξάρτητη ρωσική κοινοπραξία που ανήκει κατά 50%. Μέσω του Ταμείου Αλληλεγγύης Solvay, έχει επίσης διαθέσει 1 εκατομμύριο ευρώ στον Βελγικό Ερυθρό Σταυρό και τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού για να συνεισφέρει στη βοήθεια προς τους αμάχους που επλήγησαν από τη σύγκρουση στην Ουκρανία, διευκρινίζει περαιτέρω το δελτίο τύπου. Αυτό το ταμείο δημιουργήθηκε με την έναρξη της πανδημίας Covid-19 για να παρέχει βοήθεια, οικονομική αλλά και με τη μορφή δωρεών ρεπό, που προορίζεται για τους εργαζόμενους του ομίλου. Ως εκ τούτου, το χορηγούμενο ποσό προορίζεται να συμβάλει στην παροχή πρόσβασης σε πόσιμο νερό, σε φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό, στην επισκευή ζωτικής σημασίας υποδομής και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των οικογενειών. Η Solvay έχει επίσης δεσμευτεί να διπλασιάσει τις ιδιωτικές δωρεές από τους υπαλλήλους της για να καλύψει τις αυξανόμενες ανθρωπιστικές ανάγκες, ανέφερε στη δήλωση.

Οι τράπεζες εμποδίζουν τη ροή κερδών από κρυπτονομίσματα

Οι επενδυτές που επιθυμούν να εξασφαλίσουν μέρος των κερδών τους από τα κρυπτονομίσματα δυσκολεύονται να τα μεταφέρουν στους τραπεζικούς λογαριασμούς τους, σημειώνει η εφημερίδα De Tijd. Σύμφωνα με σύμβουλους και δικηγόρους που ασχολούνται με το θέμα άτομα τους παραπονιούνται καθημερινά ότι οι τράπεζες είχαν μπλοκάρει τους λογαριασμούς τους και ζητούσαν περισσότερες πληροφορίες για την προέλευση των περιουσιακών τους στοιχείων. Οι μεγάλες βελγικές τράπεζες τονίζουν ότι οι πελάτες που μεταφέρουν χρήματα από πλατφόρμες κρυπτονομισμάτων στους λογαριασμούς τους παρακολουθούνται και ότι διατηρούν το δικαίωμα να απορρίψουν τέτοιες μεταφορές εάν υποψιάζονται οποιεσδήποτε παρατυπίες.

Το Βέλγιο και η Ναμίμπια συνεργάζονται για πράσινο υδρογόνο.

Ο πρωθυπουργός του Βελγίου Alexander De Croo, και ο πρόεδρος της Ναμίμπια Hage Geingob, κατά τη διάρκεια μιας σύντομης περιοδείας στην Αμβέρσα συζήτησαν την εξόρυξη διαμαντιών καθώς και μια αναδυόμενη βιομηχανία: την παραγωγή ενέργειας από υδρογόνο. Ενώ βρίσκονταν στην

Αμβέρσα, ο De Croo και ο Geingob επιβιβάστηκαν στο Hydrocat 48 - ένα υδρογονοκίνητο πλοίο που χρησιμοποιείται για μεταφορές πληρώματος για εργασίες συντήρησης υπεράκτιων αιολικών πάρκων. Οι δύο ηγέτες συζήτησαν επίσης τις εμπορικές σχέσεις κατά τη διάρκεια συνάντησης στην περιοχή των διαμαντιών της Αμβέρσας. Η Ναμίμπια είναι επίσης παγκόσμιος ηγέτης στην εξόρυξη ουρανίου για τη βιομηχανία πυρηνικής ενέργειας, αν και η χώρα δεν διαθέτει πυρηνικό εργοστάσιο. Στα τέλη του 2021, το Βέλγιο και η Ναμίμπια υπέγραψαν μνημόνιο για το υδρογόνο στο περιθώριο της COP26 στη Γλασκώβη. Το μνημόνιο θα διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ Βελγίου και Ναμίμπια για τη δημιουργία υποδομών παραγωγής και μεταφοράς υδρογόνου.

Αυξήσεις στην κινητή τηλεφωνία από την Proximus

Η εταιρεία Proximus αυξάνει για δεύτερη φορά μέσα σε λίγους μήνες τα τέλη δικαιολογώντας την αύξηση ως απαραίτητη προκειμένου να συμβαδίσει με τον πληθωρισμό, σύμφωνα με δελτίο τύπου την 1η Μαρτίου. Είναι η δεύτερη φορά που η εταιρεία ανεβάζει τις τιμές της φέτος, έχοντας ήδη ανεβάσει τις τιμές σε αρκετά από τα προϊόντα της τον Ιανουάριο.